

Συζητώντας με την συγγραφέα Γιώτα Φώτου!

[Ιουνίου 13, 2017](#)

Η συγγραφέας **Γιώτα Φώτου** απαντά στο ερωτηματολόγιο των **ΒιβλιοΑναφορών** και, μέσα από τις περιληπτικές απαντήσεις της, μας παρουσιάζει, μεταξύ άλλων, το νέο της βιβλίο, το «**Στης καρυδιάς τον ίσκιο**», που κυκλοφόρησε στις **8 Ιουνίου** από τις εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**.

Την ευχαριστώ θερμά που ξέκλεψε κάποιες στιγμές από τον πολύτιμο χρόνο της, ώστε να πραγματοποιηθεί η παρούσα συνέντευξη, η οποία φυσικά για το blog και για εμένα προσωπικά είναι μέγιστη τιμή!

Διαβάστε λοιπόν την συνέντευξη κι ελάτε λίγο πιο κοντά στο έργο και στην προσωπικότητα της συγγραφέως **Γιώτας Φώτου!**

1. Από τις 8 Ιουνίου το νέο σας βιβλίο, το «Στης καρδιάς τον ίσκιο» απέκτησε μια θέση στις προθήκες των βιβλιοπωλείων! Αφού σας ευχηθώ να είναι καλοτάξιδο, θα σας ζητήσω να μας το παρουσιάσετε με τον δικό σας μοναδικό τρόπο.

Είναι μια κοινωνική ιστορία με ιστορικές αναφορές που διαδραματίζεται στο πρώτο μισό του περασμένου αιώνα. Μέσα από τη ζωή ενός ζευγαριού και των οικογενειών τους έρχονται στο προσκήνιο όσα δύσκολα συνέβαιναν στην Ελλάδα εκείνη την εποχή.

2. Ποιο ήταν το πρώτο ερέθισμα που έπλασε στο μυαλό σας την υπόθεση του νέου σας βιβλίου;

Παρά το γεγονός ότι η μυθιστορία αναφέρεται στο παρελθόν η αφορμή για να γραφεί ήταν όσα

συμβαίνουν γύρω μας τα τελευταία χρόνια. Το πρώτο ερέθισμα το πήρα σε ένα ταξίδι μου στην Κω πριν τρία χρόνια όταν είδα κάποιους πρόσφυγες να κάθονται κατάχαμα μπρος στο κτίριο μιας δημόσιας υπηρεσίας. Μου φάνηκε ότι πάνω τους υπήρχαν κάποιες περίεργες σκιές. Όχι, το βιβλίο δεν αναφέρεται στους Σύρους. Η σκέψη μου περπάτησε από τότε. Οι σημερινοί πρόσφυγες με πήγαν στους Μικρασιάτες πρόσφυγες κι ύστερα στους μετανάστες έλληνες του προηγούμενου αιώνα, τη ζωή τους στη νέα πατρίδα, τα αίτια που όρισαν την πορεία τους. Είμαι σίγουρη ότι ο ίσκιος της ζωής εκείνων των ανθρώπων ήταν εξίσου βαρύς. Κύκλους κάνει η ιστορία δυστυχώς.

3. Ποιος από τους ήρωες του νέου σας βιβλίου είναι ο αγαπημένος σας; Ποιος σας ταλαιπώρησε να τον αποτυπώσετε στο χαρτί; Και ποιος σας έκανε να κλάψετε μαζί του;

Αγαπημένος ήρωας είναι η Άννα. Έχει όλα τα χαρακτηριστικά που θα ήθελα να έχουν όσοι βρίσκονται γύρω μου. Δύσκολος χαρακτήρας αποδείχτηκε ο Δημοσθένης. Με τη Θάλεια ταυτίστηκα κι επιπλέον είδα στο πρόσωπό της όσα παλιά και ακόμα σήμερα σημάδεψαν και σημαδεύουν γενιές, έβγαλαν άτομα από την πορεία τους. Έκλαψα μαζί της, υπέφερα πραγματικά.

4. Διαβάζοντας ένα βιβλίο ψάχνω πάντα κάτω από τις λέξεις τα μηνύματα που ίσως θέλει ο

συγγραφέας να μεταφέρει στους αναγνώστες του. Μπορείτε να μοιραστείτε μαζί μας ένα μήνυμα που η ιστορία των ηρώων σας και οι ίδιοι σας οι ήρωες θέλουν οπωσδήποτε εμείς οι αναγνώστες να το "παραλάβουμε";

Η μοίρα για κάποιους, όπως για τους σημερινούς νέους, είναι άδικη. Όμως εκείνο που έχει σημασία είναι οι προσωπικές αποφάσεις και κινήσεις. Από αυτές τελικά ορίζεται η ζωή του **καθενός**.

5. Πείτε μας τα συναισθήματα ή τις σκέψεις που σας συντρόφευαν την στιγμή που γράφατε την λέξη *Τέλος* στην ιστορία του βιβλίου σας!

Ανακούφιση ένιωσα. Συνειδητά έβαλα αίσιο τέλος. Η μυθιστορία θα μπορούσε να με οδηγήσει και σε κακό τέλος όμως ήθελα να περάσω αισιόδοξα μηνύματα. Πιστεύω ότι η αγάπη όταν είναι πραγματική δε σβήνει ποτέ, δίνει δεύτερη ευκαιρία και μπορεί να συγχωρεί.

6. Ποια επίθετα θα χρησιμοποιούσατε για να προσδιορίσετε το νέο βιβλίο σας;

Συναισθηματικό, γρήγορο, αλληγορικό.

7. Ποιος διαβάζει για πρώτη φορά το βιβλίο σας ή κάποιες από τις πρώτες σελίδες του από το οικείο περιβάλλον σας; Δέχεστε την όποια κριτική του και επηρεασμένη από αυτή σπεύδτε να διορθώσετε τις όποιες παρατηρήσεις του -αν φυσικά υπάρχουν!- ή είστε “αμετακίνητη” σε ότι έχετε γράψει;

Μόνο η αδερφή μου, κανένας άλλος. Δεν είμαι από αυτούς που στέλνουν το κείμενο δεξιά κι αριστερά. Η αδερφή μου είναι σκληρός κριτής. Κάποιες φορές εξαιτίας των παρατηρήσεών της είδα πραγματικά την ανάγκη κάποιων διορθώσεων. Πολλές φορές όμως δε συμφώνησα μαζί της κι επέμενα σε όσα η ίδια είχα αποφασίσει να διαδραματισθούν μέσα στην ιστορία. Θέλω όμως τη δική της επιβεβαίωση στο σύνολο του βιβλίου. Την έχω ανάγκη.

8. Για σας ποια στοιχεία σε ένα βιβλίο σας κάνουν να το χαρακτηρίσετε τελικά ως Λογοτεχνία;

Οι διαφορετικές ερμηνείες που επιδέχεται κι αυτό έχει γίνει σχεδόν σε όλα τα βιβλία μου. Όταν βλέπω τους αναγνώστες να μπαίνουν σε δρόμους που εγώ δεν έβλεπα όταν άρχισα να γράφω, τότε θεωρώ ότι έχω επιτύχει το στόχο μου. Αυτό είναι το ζητούμενο στη λογοτεχνία. Να γίνει ο αναγνώστης συνδημιουργός, να δει μέσα στο κείμενο τον εαυτό του με τα βιώματά του, τις ανησυχίες, τους

προβληματισμούς. Να πάει το κείμενο πιο πέρα από εκεί που το οδήγησα εγώ.

9. Πότε ήρθε η συγγραφή στην ζωή της *Γιώτας Φώτου*; Ποια ανάγκη τής ικανοποιεί;

Δεν είχα σκοπό να γίνω συγγραφέας, δεν ήταν αυτό όνειρο παιδικών και νεανικών χρόνων. Άρχισα με παιδικά βιβλία κι ακόμα γράφω παιδικά βιβλία. Ήμουν σαράντα χρονών όταν οι δικοί μου με πίεσαν να δώσω μια ιστορία στους εκδοτικούς οίκους. Μυθιστόρημα ενηλίκων έγραψα πριν δέκα χρόνια. Γράφω για να καταλάβω καλύτερα τον εαυτό μου και όσα συμβαίνουν γύρω μου.

10. Διαβάζετε από μικρή; Αν θέλετε πείτε μας τον τίτλο του βιβλίου που σας είχε κάνει εντύπωση, όταν ήσασταν ακόμα μαθήτρια.

Είχα την τύχη να έχω έναν πατέρα που έφερνε στο σπίτι πολλά βιβλία. Διαβάσαμε με τα αδέρφια μου πολύ. Ήμουν από πολύ μικρή συνειδητός αναγνώστης. Το βιβλίο που με έκανε να αντιληφθώ την αξία της λογοτεχνίας – ήμουν ακόμα στο δημοτικό κι αυτό το κείμενο δεν είναι για παιδιά αυτής της ηλικίας αλλά όπως σας είπα είχα ήδη αναγνωστική πορεία- ήταν «**Το γιούσουρι**» του **Καρκαβίτσα**.

11. Εκτός από βιβλία που απευθύνονται σε ενήλικες, γράφετε και παιδικά-εφηβικά βιβλία! Ποιο από τα δυο είδη είναι πιο απαιτητικό στην συγγραφή και γιατί;

Είναι πιο δύσκολο να γράφει κάποιος για παιδιά. Μπορεί η έκταση αυτών των βιβλίων να είναι μικρότερη αλλά εμπεριέχει ευθύνες. Τα παιδιά δεν πρέπει να κάνουν παρανοήσεις, δεν έχουν μάθει – αφού ενδεχομένως είναι ακόμα «αναγνώστες εν τω γίγνεσθαι»- να βλέπουν πίσω από αυτά που αναφέρει κάποιος συγγραφέας. Πρέπει λοιπόν κάθε παράγραφος, κάθε φράση όχι μόνο να είναι κατανοητή αλλά επιπλέον ο συγγραφέας να εξετάζει και να συνυπολογίζει όλους τους συνειρμούς στους οποίους θα οδηγηθεί ο μικρός αναγνώστης. Μ' αυτό βέβαια δεν εννοώ ότι στα παιδικά δεν υπάρχουν κρυμμένα νοήματα αλλά την ανάγκη να οδηγεί ο συγγραφέας το παιδί να ανακαλύψει αυτά τα νοήματα χωρίς παραδρομήσεις.

12. Εσείς κατευθύνετε τους ήρωες ή οι ήρωες σας από ένα σημείο και μετά αυτομολούν και κατευθύνουν το χέρι σας κατά την διάρκεια της συγγραφής;

Είναι μαγικό το ταξίδι της συγγραφής. Εγώ γεννώ τους ήρωες, τους δίνω ζωή, χαρακτηριστικά αλλά στη συνέχεια δεν μπορώ να ξεχωρίσω πού είναι ο ήρωας και πού είμαι εγώ. Δεν ταυτίζομαι ακριβώς

– κάπου υπάρχω- αλλά υποδύομαι με συνέπεια τους ρόλους κι αυτό πολλές φορές γίνεται οδυνηρό.

13. Αλήθεια, οι ήρωες όλων αυτών των μυθιστορημάτων σας, με τους χαρακτήρες και την ιστορία τους, πού πάνε μετά το τέλος της συγγραφής; Υπάρχουν σε ένα μέρος του μυαλού σας και ζουν ή “εγκλωβίζονται” αιώνια στο χαρτί αφήνοντάς τους εκεί;

Μένουν πάντα μαζί μου, δε φεύγουν ποτέ, είναι αυτοί που ορίζουν τη συνέχεια της πορείας μου, την εξελίσσουν. Υπήρξαν ήρωες που θέλησα να διώξω αλλά δεν τα κατάφερα όσο κι αν προσπάθησα. Είναι όσοι με πόνεσαν και με πονούν πολύ ακόμα έστω κι αν μου πρόσφεραν άλλη ματιά, έστω κι αν τους οφείλω νέους ορίζοντες.

14. Ο αγαπημένος σας σύγχρονος συγγραφέας; Και κλασικός;

Αν και είναι πολλοί θα αναφέρω από τους σύγχρονους έναν Έλληνα, τον **Ισίδωρο Ζουργό** κι από τους κλασικούς τον Αμερικανό **Τζον Στάινμπεκ**.

15. Υπάρχει κάποιο βιβλίο σύγχρονου συγγραφέα που διαβάσατε και θα θέλατε να το είχατε γράψει εσείς;

Υπάρχουν πολλά βιβλία σύγχρονων ελλήνων και ξένων συγγραφέων που με ενθουσίασαν αλλά δεν σκέφτηκα ποτέ ότι θα ήθελα να είχα γράψει ένα από αυτά, δε θα μπορούσα να το κάνω, είμαι ένα άλλο άτομο με διαφορετική σκέψη, διαφορετικά βιώματα, διαφορετικές ανάγκες. Ακόμα κι αν είχα την ίδια ιδέα, θα προέκυπτε άλλο αποτέλεσμα.

16. Θα κάνω την ερώτηση που κάνω στους φίλους που ξέρω πως διαβάζουν: Ποιο βιβλίο διαβάζετε αυτή την περίοδο;

Για να απαντήσω με κάθε ειλικρίνεια διαβάζω για δεύτερη φορά ένα εφηβικό μυθιστόρημα. Την πρώτη φορά το διάβασα –παίρνοντας το ρόλο ενός οποιουδήποτε αναγνώστη- για να το παρουσιάσω σε μια στήλη που κρατώ. Τώρα το διαβάζω γιατί επιδέχεται και δεύτερης και τρίτης ανάγνωσης. Το διαβάζω μόνο για μένα. Είναι **«Το Κοκάλινο Σπουργίτι»** της **Ζάνα Φρέιλον**. Υπέροχο και για ενήλικες.

17. Προτείνετε μας ένα βιβλίο!

Θα μου επιτρέψετε να σας προκαλέσω με ένα βιβλίο για απαιτητικούς αναγνώστες. Είναι **«Ο Θεός των μικρών πραγμάτων»**, της **Αρουντάτι Ρόι**.

18. Στο ερωτηματολόγιο μου σχεδόν πάντα ρωτώ τους συγγραφείς για τα επόμενα συγγραφικά τους βήματα. Με εσάς όμως δεν θα κάνω το ίδιο, μιας και οι ήρωες του νέου σας πονήματος φαντάζομαι πως κατακλύζουν ακόμη την σκέψη σας. Θα αρκεστώ λοιπόν στο εξής ερώτημα: Πείτε μας ένα θέμα που θα θέλατε οπωσδήποτε να ασχοληθείτε σε κάποιο από τα επόμενα βιβλία σας;

Κι όμως είμαι ήδη μέσα σε μια ιστορία για νέους. Δεν μπορώ να ξέρω ακόμα αν θα εκδοθεί, δεν αποφασίζω εγώ, ούτε έχω εμπρός μου το τελικό αποτέλεσμα. Το θέμα του είναι ιδιαίτερο, δε θέλω να το αποκαλύψω. Για να απαντήσω όμως στην ερώτησή σας θα σας πω ότι συνήθως δεν αποφασίζω μετά από σχεδιασμένη πορεία να γράψω για ένα συγκεκριμένο θέμα. Πάντα όμως υπάρχουν ιδέες μέσα μου που προκύπτουν από όσα με απασχολούν ή παρατηρώ. Αυτές οι ιδέες καλλιεργούνται με τον καιρό και φτάνει κάποτε η στιγμή της έμπνευσης όπου γεννιούνται ασυναίσθητα η πλοκή και οι ήρωες. Τότε λέω θα γράψω ένα βιβλίο όχι θα ήθελα να γράψω ένα βιβλίο. Και το γράφω.

19. Κλείνοντας, και αφού σας ευχαριστήσω πολύ για τον χρόνο που διαθέσατε για να απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο μου, θα ήθελα να δώσετε ένα μήνυμα που να απευθύνεται σε όλους όσους δεν διαβάζουν λογοτεχνία, προκειμένου αυτό το μήνυμα να

συμβάλει στην προτροπή να έρθουν σε επαφή με τον κόσμο του βιβλίου!

Ένας άνθρωπος που ασχολείται με τη λογοτεχνία έχει τη δυνατότητα να ζήσει πολλές ζωές μέσα στην ίδια του τη ζωή κι αυτό είναι κέρδος σε εμπειρίες.

Μέσα στην εποχή που ζούμε χρειαζόμαστε «τη λογοτεχνική εμπειρία» περισσότερο από κάθε άλλη φορά για να ονειρευτούμε, να ταξιδέψουμε, να συγκινηθούμε, να θυμηθούμε την ανθρώπινή μας υπόσταση, να δούμε ανοιχτούς ορίζοντες.

Στης καρδιάς τον ίσκιο

Υπόθεση Οπισθόφυλλου:

Πικρό δέντρο η καρδιά. Βαρύς ο ίσκιος της. Αν κάποιος χαλαρώσει κάτω από αυτόν, κινδυνεύει να χαθεί.

Η Θάλεια Λυμπέρη και ο Δημοσθένης Ταρούσης, παιδιά ακόμα, συναντιούνται κάτω από μια καρυδιά, σε ένα ορεινό χωριό της Ευρυτανίας. Οι οικογένειές τους, το κράτος και η μοίρα έχουν κληροδοτήσει και στους δυο ασήκωτο φορτίο. Απελπισμένοι και βλέποντας τα όνειρά τους να πνίγονται, κάνουν λανθασμένες επιλογές, φτάνοντας στην άκρη του γκρεμού. Θα ξαναβρεθούν, ενήλικοι πλέον, στο Τορόντο του Καναδά, έχοντας επάνω του ο καθένας βαθιές πληγές που δύσκολα μπορούν να σβήσουν.

Ένα ταξίδι στα δύσκολα χρόνια 1908-1958, μέσα από τα οποία έρχονται στο φως κοινωνικές και πολιτικές αναταράξεις, οι πόλεμοι, η Κατοχή, ο Εμφύλιος, ο αγώνας για επιβίωση σε απομονωμένες περιοχές της χώρας και η νοοτροπία των κατοίκων τους, η μετανάστευση αλλά και τα προβλήματα της μέσα από τη συγκλονιστική πορεία δύο οικογενειών και την ανατρεπτική ιστορία μιας λαβωμένης αγάπης.

Βιογραφία Συγγραφέως:

Η **ΓΙΩΤΑ ΦΩΤΟΥ** γεννήθηκε στο Δροσάτο Καρδίτσας και μεγάλωσε στη Λάρισα, όπου σπούδασε αρχικά στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Στη συνέχεια συμπλήρωσε τις σπουδές της στο ΑΠΘ και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Εργάστηκε ως Σχολική Σύμβουλος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Είναι παντρεμένη και μητέρα τριών παιδιών.

Μυθιστορήματά της: **ΤΑ ΒΙΟΛΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΔΡΑΣ, ΤΟ ΔΑΚΡΥ ΤΟΥ ΚΡΙΝΟΥ, ΣΒΗΣΜΕΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙΑ, ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ, ΤΟ ΔΙΩΡΟΦΟ ΤΗΣ ΤΣΙΜΙΣΚΗ** και **ΣΤΗΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ ΤΟΝ ΙΣΚΙΟ** Από τις εκδόσεις **Ψυχογιός** κυκλοφορούν επίσης δεκατρία βιβλία της για παιδιά. Συνολικά κυκλοφορούν περισσότερα από **60.000** αντίτυπα των βιβλίων της.

Δήμητρα Κωλέτη